

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/84/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121331239
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2022:6121331239.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: E. Ž., X.. XX. XX. XXXX, V. L. E., XXX XX E., o zaplatenie 12.931,59 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 12.210,93 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 12.210,93 eur od 11.3.2020 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobu žalobcu čo do zvyšku zamieťa.

Žalobcovi priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 37% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa pôvodne podanou žalobou na Okresnom súde Banská Bystrica domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny 12.931,59 eur, úroku v sume 4372,46 eur, úroku z omeškania v sume 584,49 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 12907,59 eur od 13.10.2020 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 12.10.2020 medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s., Tomášikova 48. 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653 (ďalej len „postupca“) a žalobcom, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v nepretržitom omeškaní so splácaním či i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšie ako 90,- kalendárnych dní. Postupca uzatvoril so žalovaným dňa 7.6.2018 Zmluvu č. XXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“), ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov (ďalej len „VOP“). Na základe Zmluvy postupca poskytol žalovanému peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v Zmluve a vo VOP. Žalobca zastáva názor, že Zmluva obsahuje všetky znaky a spĺňa všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa ustanovenia § 497 až 507 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka a zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, resp. zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Poukázal na ust. § 497 Obchodného

zákonníka. Žalovaný neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť podľa Zmluvy, tak postupca podaním z 2.3.2020 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, pričom vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy najneskôr do 15 dní. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky sumu vo výške 17.888,54 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 12.907,59 eur, z riadneho úroku vo výške 4372,46 eur, z úroku z omeškania vo výške 584,49 eur a z poplatkov vo výške 24,- eur v súlade s prílohou k Zmluve o postúpení pohľadávok, kde postupca deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Žalovaný po postúpení pohľadávky do dnešného dňa vykonal úhrady v sume 0 eur. Žalovaná suma predstavuje sumu vo výške 17.888,54 eur, pričom pozostáva z neuhradenej istiny úveru vo výške 12.907,59 eur, z riadneho úroku vo výške 4.372,46 eur, z úroku z omeškania vo výške 584,49 eur a z poplatkov vo výške 24,- eur. Žalobca poukázal v žalobe na čl. 2 ods. 2 a čl. 3 ods. 1 Civilného sporového poriadku ako aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30.7.2019 sp.zn. 6Cdo/113/2018 a rozhodnutia Súdneho dvora EÚ v spojených veciach sp.zn. C-96-17 a C-94-17.

3. Žalovaný sa k žalobe žalobcu nevyjadril.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to Zmluvou o postúpení pohľadávok z 12.10.2020, Prílohou k zmluve o postúpení pohľadávok, Zmluvou o splátkovom úvere z 7.6.2018, Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru z 3.3.2020, Všeobecnými obchodnými podmienkami účinnými od 1.8.2002 v znení dodatku účinného od 1.7.2014, Produktovými obchodnými podmienkami pre Hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne, a.s. účinnými od 1.1.2015, Sadzobníkom poplatkov účinným od 1.1.2018, Štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere, Informáciou o RPMN, Výzvou z 4.5.2020, Výzvou z 30.1.2020, Platobnou históriou - výpisom z účtu č. XXXXXXXXXXXX, Oznámením o postúpení pohľadávky z 20.10.2020, Pokusom o zmier z 23.3.2021 s poštovým podacím hárkom z 24.3.2021, návrhom žalobcu na pokračovanie v konaní na príslušnom súde, vyjadrením žalobcu z 13.12.2021 s prílohami, a to obálkou s doručenkou z 6.5.2020, obálkou s doručenkou z 20.10.2020, obálkou s doručenkou 6.3.2020, podacím hárkom z 3.2.2020, oznámením o postúpení pohľadávky z 20.10.2020, výpisom z úverového účtu žalovaného č. XXXXXXXXXXXX, oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti z 3.3.2020, výzvou zo dňa 4.5.2020, výzvou z 30.1.2020, potvrdeniami o doručení zásielok z 6.3.2020, 6.5.2020, 20.10.2020, 3.2.2020, vyjadrením žalobcu zo dňa 19.5.2022, vyjadrením žalobcu zo dňa 26.5.2022 s prílohou, a to dopytom do registra SRBI, prednesom právneho zástupcu žalobcu a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Pôvodný veriteľ a žalovaný ako dlžník uzatvorili dňa 7.6.2018 Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 13.000,- eur žalovanému. Výška úrokovej sadzby bola 16,90% ročne v deň uzatvorenia zmluvy banka poskytla zľavu z úrokovej sadzby - po zohľadnení zľavy 15,40%. Výška RPMN bola 16,79% ročne. Žalovaný mal úver splácať v 96 mesačných splátkach po 240,16 eur, pričom splatnosť prvej splátky nastala dňa 28.7.2018 a konečná splatnosť úveru bola 28.6.2026. Celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť bola v zmluve uvedená v sume 23.053,03 eur.

6. Ako vyplýva z čl. III bodu 1. Záverečných ustanovení zmluvy súčasťou Zmluvy sú: a) Všeobecné obchodné podmienky Slovenskej sporiteľne, a. s., s účinnosťou od 1.1. 2015 (ďalej „VOP“), b) Produktové obchodné podmienky pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne, a. s., s účinnosťou od 1. 1. 2015 (ďalej „POP“), c) Sadzobník d) podmienky určené Zverejnením, za ktorých sa Bankový produkt poskytuje.

7. Podľa čl. III bodu 2. Záverečných ustanovení zmluvy súčasti Zmluvy sú prístupné na Obchodnom mieste a na www.slsp.sk <<http://www.slsp.sk>>.

8. V zmysle čl. III bodu 4. Záverečných ustanovení zmluvy Všetky právne vzťahy výslovne neupravené v Zmluve sa budú riadiť POP, VOP a právnymi predpismi, a to v tomto poradí.

9. Pri doručovaní písomností v poštovom styku sa zásielka považuje za doručенú v tuzemsku tretí deň po jej odoslaní, v cudzine siedmy deň po jej odoslaní, a to aj vtedy, ak sa adresát o tejto skutočnosti nedozvie, alebo ak sa zásielka vráti ako nedoručená. Pokiaľ nieje dohodnuté inak, banka zasiela písomnosti v poštovom styku vo forme obyčajnej listovej zásielky. (čl. 10.3 VOP).

10. Podľa bodu 8.1. písm. a) Produktových obchodných podmienok pre Hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne, a.s. (ďalej len „POP“) za Prípád porušenia sa považuje omeškanie Dlžníka so splácaním Pohľadávky Banky o viac ako 3 mesiace. Ak nastane niektorý z uvedených Prípádov porušenia Banka môže vyhlásiť mimoriadnu splatnosť Pohľadávky Banky a požadovať splatenie Pohľadávky Banky v lehote, ktorú Banka oznámi v Oznámení o mimoriadnej splatnosti.

11. Výzvou zo dňa 30.1.2020 oznámil právny predchodca žalobcu žalovanému, že k 30.1.2020 je v omeškaní so splácaním sumy 3958,25 eur a vyzval žalovaného na úhradu dlhu v lehote 15 dní od doručenia výzvy. Na pošte bola zásielka s výzvou podaná 3.2.2020. Žalovanému bola doručená 6.2.2020.

12. V oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti z 3.3.2020 právny predchodca žalobcu uviedol, že nastal prípad porušenia v zmysle bodu 8.1 písm. a) Produktových obchodných podmienok pre Hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne, a.s. s účinnosťou od 1.1.2015. Oznámil žalovanému, že banka vyhlásila ku dňu 2.3.2020 mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo zmluvy a vyzval žalovaného na úhradu pohľadávky v lehote 15 dní. Výzvu žalovaný podľa žalobcom predloženej kópie doručeny prevzal dňa 10.3.2020.

13. Pôvodný veriteľ výzvou zo dňa 4.5.2020 vyzval žalovaného na úhradu dlhu v sume 16.548,01 eur a upozornil žalovaného na možnosť postúpenia pohľadávky. Zásielka bola neprevzatá v odbernej lehote dňa a uložená na pošte 11.5.2020.

14. Oznámením o postúpení pohľadávky z 20.10.2020 spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. oznámila žalovanému, že pohľadávka z úveru č. XXXXXXXXXXXX bola na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0742/2020/CE uzatvorenej dňa 12.10.2020 postúpená na žalobcu. Zásielka s oznámením odoslaná žalovanému 20.10.2020, bola na pošte uložená dňa 26.10.2020.

15. Pohľadávka voči žalovanému bola žalobcovi postúpená Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 0742/2020/CE uzatvorenej dňa 12.10.2020 medzi spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s. ako postupcom a spoločnosťou EOS KSI Slovensko, s.r.o. V prílohe k Zmluve o postúpení pohľadávok č. 0742/2020/CE je uvedené meno a priezvisko, rodné číslo žalovaného, spolu s číslom úverového účtu a dátumom uzavretia zmluvy.

16. Výzvou zo dňa 23.3.2021 - Pokusom o zmier žalobca vyzval žalovaného na úhradu dlhu v sume 19.007,16 eur najneskôr do 2.4.2021. Uvedená listina bola podaná na poštovú prepravu dňa 24.3.2021 ako je zrejme z pripojeného podacieho háčku.

17. V podaní z 13.12.2021 žalobca uviedol, že dňa 07.06.2018 uzatvoril postupca so žalovaným Zmluvu o splátkovom úvere (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovaným úver vo výške 13000,- eur. Dátum poskytnutia úveru ako aj pripísanie peňažných prostriedkov na účet žalovaného sú v platobnej histórii uvedené pod položkou „Čerpanie“. V zmysle čl. I. Zmluvy sa žalovaný zaviazal splatiť úver s úrokovou sadzbou vo výške 16,90 % p.a. v deň uzavretia zmluvy. V zmysle čl. I. Zmluvy sa žalovaný zaviazal splácať poskytnutý úver spolu s dohodnutými úrokmi formou 96. pravidelných mesačných splátok od 28.07.2018 do 28.06.2026 vo výške 240,16 eur, vždy k 28. dňu v mesiaci. V zmysle čl. II, bod. 6 Zmluvy sa žalovaný zaviazal v prípade omeškania zaplatiť poplatok za upomienku vo výške 8,- eur. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky sumu vo výške 17.888,54 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 12 907,59 eur, z riadneho úroku vo výške 4.372,46 eur, z úroku z omeškania vo výške 584,49 eur a z poplatkov vo výške 24,00 eur v súlade s prílohou k Zmluve o postúpení pohľadávok, kde postupca deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Žalovaný po postúpení pohľadávky do dnešného dňa nevykonal žiadne úhrady. Žalovaná suma predstavuje sumu vo výške 17 888,54 eur pričom pozostáva z neuhradenej istiny úveru vo výške 12 907,59 eur, z neuhradeného riadneho úroku vo výške 4 372,46 eur, z neuhradeného úroku z omeškania vo výške 584,49 eur, z neuhradených poplatkov vo výške 24,00 eur. Žalovaný dňa 07.06.2018 čerpal peňažné prostriedky v celkovej výške 13 000,- eur, žalovaný z poskytnutého úveru uhradil sumu v celkovej výške 789,07 eur. Z úhrad žalovaného bola na istinu započítaná suma vo výške 92,41 eur, na riadny úrok suma vo výške 688,66 eur, na úrok z omeškania vo výške 0,00

eur a na poplatky suma vo výške 8,- eur. Žalovanému boli vyúčtované poplatky v celkovej výške 32,- eur, z úhrad žalovaného bola na poplatky započítaná suma vo výške 8,- eur, neuhradené poplatky predstavujú sumu vo výške 24,- eur, zmluvný úrok v celkovej výške 5061,12 eur je v platobnej histórii označený ako „Predpis riadneho úroku“, z úhrad žalovaného bola na zmluvný úrok započítaná suma vo výške 688,66 eur, neuhradený zmluvný úrok predstavoval sumu vo výške 4372,46 eur a vyčíslený je za príslušné obdobie (kalendárny mesiac) podľa nasledovného vzorca: dlžná istina * úroková sadzba / 360 (bankový rok) * počet dní príslušného obdobia. Zmluvný úrok z omeškania vo výške 148,34 eur je v platobnej histórii označený ako „Predpis úroku z omeškania“, z úhrad žalovaného bola na zmluvný úrok z omeškania započítaná suma vo výške 10,00 eur, neuhradený zmluvný úrok z omeškania predstavuje sumu vo výške 148,34 eur a vyčíslený je za príslušné obdobie (kalendárny mesiac) nasledovne: výška omeškaných splátok * 5% / 360 (bankový rok) * počet dní príslušného obdobia. Po zosplatnení úveru bol žalovanému účtovaný úrok z omeškania vo výške 436,15 a vyčíslený je za príslušné obdobie podľa nasledovného vzorca: výška dlžnej istiny alebo výška dlžného riadneho úroku ku dňu zosplatnenia * 5% / 360 (bankový rok) * počet dní príslušného obdobia. Žalobca poukázal na skutočnosť, že právny predchodca žalobcu dodržal všetky podmienky, ktoré mu ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB. V tejto súvislosti žalobca poukázal na to, že žalovaný bol v omeškani so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bolo preukázané, že žalovaný bol právnym predchodcom žalobcu opakovane vyzvaný na úhradu omeškaných splátok a to: 1/ výzvou zo dňa 30.01.2020 2/ výzvou označenou ako „oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“ zo dňa 03.03.2020, ku ktorej žalobca pripojil kópiu doručanky, ktorá preukazovala doručenie tejto výzvy žalovanému. Žalobca zároveň poukázal na príslušnú judikatúru podporujúcu jeho tvrdenia.

18. Vo vyjadrení doručenom súdu dňa 19.5.2022 žalobca uviedol, že ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len „RPMN“) uvedená v Zmluve vo výške 16,79 % je správna ako aj celková čiastka úveru vo výške 23 053,03 eur. V uvedenom prípade nebol žalovanému účtovaný žiadny poplatok za poskytnutie úveru a ani poplatok za poistenie. Žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 13.000 eur, ktorý čerpal dňa 07.06.2018. Úver mal žalovaný splácať formou 96 pravidelných mesačných splátok so splatnosťou vždy k 28. dňu v mesiaci, pričom prvá splátka bola splatná dňa 28.07.2018. Výška mesačnej splátky bola stanovená na sumu vo výške 240,16 eur a výška poslednej splátky bude tvorená zostatkom Pohľadávky banky vo výške 237,83 eur. Žalovaný bol povinný uhradiť sumu 23 053,03 eur, pričom posledná splátka bola vo výške 237,83 eur ($95 * 240,16 \text{ eur} + 237,83 \text{ eur}$). Posledná splátka úveru je v súlade s čl. 5.18. Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, tvorená zostatkom pohľadávky „Posledná splátka je vo výške zostatku Pohľadávky Banky.“ Ročná percentuálna miera nákladov je 16,78 % (pri presnosti na dve desatinné miesta).

19. Vo vyjadrení z 26.5.2022 žalobca uviedol, že odborná starostlivosť pri posudzovaní schopnosti žalovaného splácať úver (t.j. pri posudzovaní bonity) bola zachovaná. V rámci kontraktáčného procesu nedošlo k porušeniu žiadnej povinnosti veriteľa. Pri posúdení bonity žalovaného boli do úvahy vzaté všetky dostupné informácie, vrátane údajov zo spoločného bankového/úverového registra. Výsledkom daného posúdenia schopnosti žalobcu splácať úver bol jednoznačný záver o jeho platobnej spôsobilosti/schopnosti splácať daný úver. Príjmy žiadateľa boli vo výške 490,- eur a boli overené dopytom do sociálnej poisťovne. Existujúce záväzky: 0 eur. Maximálne splátkové zaťaženie, ktoré je možné použiť na splátky úverov ($55\% \text{ z akceptovaného príjmu}$). Ukazovateľ schopnosti splácať (disponibilný zostatok 270 eur) $490 \text{ €} \times 55\% = 270 \text{ eur}$. Splátka poskytnutého úveru je nižšia ako disponibilný zostatok - podmienka primárnej návratnosti z disponibilných príjmov klienta bola splnená. V tejto súvislosti žalobca poukázal na Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11.03.2020, sp. zn. 8Co/233/2019 (v prvom stupni vedený na OS BA II pod sp. zn. 8Csp/42/2018). Uvedené skutočnosti jednoznačne potvrdzujú záver o zachovaní odbornej starostlivosti veriteľa pri posudzovaní schopnosti žalovaného splácať úver. Žalobca poukázal na znenie ust. § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Z uvedeného znenia zákona je zrejmé, že v prípade ak žalobca predložil potvrdenie, že poskytovateľ nahliadol do registra bankových informácií, nedošlo k porušeniu povinnosti veriteľa posudzovať schopnosť spotrebiteľa splácať poskytnutý úver. Zákonodarcu ukladá poskytovateľovi úveru brať do úvahy jeho príjmy a výdavky alebo nahliadnúť do príslušnej databázy a nestanovuje naplnenie týchto predpokladov kumulatívne. Je preto potrebné uzavrieť, že predložením potvrdenia o nahliadnutí do bankového registra došlo k preukázaniu riadneho postupu podľa § 7 ods. 1 o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia Zmluvy o úvere.

20. Z predloženého výpisu z úveru č. XXXXXXXXXXXX vyplýva, že žalovanému bolo poskytnutých dňa 7.6.2018 poskytnutých 13000,- eur, pričom žalovaný z poskytnutého úveru uhradil sumu v celkovej výške 789,07 eur.

21. Žalobca prostredníctvom právneho zástupcu na pojednávaní uviedol, že nárok žalobcu je v celom rozsahu dôvodný, zmluva obsahuje všetky náležitosti, ktoré má obsahovať v zmysle platnej legislatívy, v čase uzavretia zmluvy. Schopnosť splácať úver žalovaného bola dostatočne skúmaná, nárok žalobcu je v celom rozsahu dôvodný, preto navrhol súdu žalobe vyhovieť a priznať žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100%. Poukázal tiež na svoje písomné vyjadrenia vo veci.

22. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

23. Ako vyplýva z § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu,1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

24. V zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

25. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,

d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

- h)ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- i)výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- j)právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k)súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- l)prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- m)úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n)upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- o)veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- p)výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- q)informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- r)právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- s)spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- t)informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- u)právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- v)názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

26. Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a)zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b)zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p),
- c)zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) a § 10 ods. 1 písm. b) a c) alebo
- d)v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e)veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,^{18b)}
- f)veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
- g)ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.^{18aa)}

27. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti

spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

28. V zmysle § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

29. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

30. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

31. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

32. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

33. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

34. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

35. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

36. Ako vyplýva z § 517 ods.1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

37. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom §3

stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

38. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

39. Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

40. V zmysle § 526 ods. Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

41. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

42. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

43. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah všeobecných obchodných podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného prívodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

44. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

45. Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi záväzkového vzťahu je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých

podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

46. V danom prípade bola medzi stranami sporu uzavretá úverová zmluva, ktorá je absolútnym obchodom a takýto vzťah sa spravuje treťou časťou Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov úverovej zmluvy. V predmetnej veci však ide o spotrebiteľský úver, ktorý je regulovaný osobitnou právnou úpravou (zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch). Za spotrebiteľský úver sa považuje akákoľvek odložená platba a samozrejme napriek absolútnemu obchodu sa úver popri inštitúte pôžičky nedá nezahrnúť medzi právne vzťahy označené ako spotrebiteľské úvery. Ide však o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, pričom spotrebiteľ úver prijíma na spotrebu. Teda ide o typicky občianskoprávny vzťah. Spotrebiteľský úver je jeden z najfrekvencovanejších občianskoprávných vzťahov.

47. Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

48. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

49. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

50. V danej súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

51. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že medzi pôvodným veriteľom a žalovaným bola dňa 7.6.2018 uzatvorená zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 13.000,- eur žalovanému. Výška úrokovej sadzby bola 16,90% ročne v deň uzatvorenia zmluvy banka poskytla zľavu z úrokovej sadzby - po zohľadnení zľavy 15,40%. Výška RPMN bola 16,79% ročne. Žalovaný mal úver splácať v 96 mesačných splátkach po 240,16 eur, pričom splatnosť prvej splátky nastala dňa 28.7.2018 a konečná splatnosť úveru bola 28.6.2026. Celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť bola v zmluve uvedená v sume 23.053,03 eur.

52. Súd sa v prvom rade zaoberal aktívnou vecnou legitimitáciou žalobcu v predmetnej veci, teda otázkou, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky medzi bankou a žalobcom s poukazom na splnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách.

53. Dispozičná sféra adresáta je vymedzená zmluvne dohodnutým doručovacím režimom, t. j. kontaktnými adresami účastníkov alebo určením kontaktnej osoby (spravidla v záhlaví zmluvy) s tým, že doručenie písomnosti je účinné už tým, že sa doručí do dohodnutého miesta alebo určenej osobe. Týmto okamihom sa zásielka dostáva do sféry adresáta, pričom už nie je dôležité, či sa adresát s obsahom zásielky zoznámil alebo nie. Z podstaty doručovania tak pre účastníkov zmluvného vzťahu vyplýva povinnosť zabezpečiť v danom mieste alebo u určenej osoby prijímanie zásielok. Pri zmene

dohodnutého režimu doručovania majú zmluvné strany vzájomnú oznamovaciu povinnosť, aby sa zabezpečila účinnosť doručovania právnych úkonov - zmluvnej strane nemožno pričítať v jej neprospech, že doručovala na pôvodne dohodnutú adresu, ak jej táto zmena nebola včas oznámená (z dôvodu právnej istoty v právnych vzťahov možno odporučiť dojednať notifikačnú povinnosť týkajúcu sa zmien v doručovaní výslovným spôsobom v zmluve). Je neprípustné, aby adresát porušením povinnosti oznámiť novú adresu požíval výhody spočívajúce v zmarení právnych účinkov pre neho nepriaznivých právnych úkonov, a to na úkor konajúcej osoby, ktorá koná v súlade s tým, čo bolo pre doručovanie dohodnuté. Je irelevantné, či sa adresát v mieste doručovania skutočne zdržiava - dôležité je to ako vymedzil spôsob prijímania zásielok v zmluve. Predpokladá sa, že ak účastník zmluvy uvedie určitú adresu, tak tým vymedzil svoju dispozičnú sféru, kde má zabezpečenú možnosť oboznámiť sa s doručovanou zásielkou. Opačná argumentácia by totiž viedla k absurdným dôsledkom - zmluvná strana by úmyselne uviedla adresu, na ktorej sa nezdržiava, aby znemožnila účinné doručovanie. Takto dojednanú fikciu doručenia možno istým spôsobom považovať za nadbytočnú, nakoľko pri doručovaní hmotnoprávnych úkonov sa nevyžaduje reálne prevzatie zásielky adresátom - z toho vyplýva, že aj bez takto dojednanej fikcie doručenia sa bude právny úkon považovať za doručený bez ohľadu na jeho faktické prevzatie, ak dôjde do dispozičnej sféry adresáta (porovnaj R4/2021).

54. Žalobca v danom prípade predloženou doručenkou, výpismi z elektronického systému, poštu o doručení zásielok a poštovými podaciami hárkami preukázal, že výzvy z 30.1.2020, 3.3.2020 ako aj 4.5.2020 doručoval na poslednú jemu známu adresu žalovaného. Žalovaný nepreukázal, že by oznámil právnenému predchodcovi žalobcu inú adresu na doručovanie. Právny predchodca žalobcu tak mal za to, že doručuje zásielky do dispozičnej sféry žalovaného. Zo strany žalovaného uvedené skutočnosti ohľadne doručenia výziev ani namietané neboli.

55. Slovenská sporiteľňa, a.s. ako postupca a žalobca ako postupník uzavreli dňa 12.10.2020 zmluvu o postúpení pohľadávok č. 0742/2020/CE, pričom v Prílohe k Zmluve o postúpení pohľadávok č. 0742/2020/CE je uvedené meno a priezvisko, rodné číslo žalovaného, spolu s číslom úverového účtu a dátumom uzavretia zmluvy. Na základe uvedenej zmluvy došlo k postúpeniu pohľadávky z postupcu - Slovenská sporiteľňa, a.s. na postupníka - žalobcu, čím je preukázaná aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní.

56. K postúpeniu pohľadávky došlo v danom prípade v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ako aj v súlade s ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách.

57. Výzvou zo dňa 30.1.2020 totiž oznámil právny predchodca žalobcu žalovanému, že k 30.1.2020 je v omeškaní so splácaním sumy 3958,25 eur a vyzval žalovaného na úhradu dlhu v lehote 15 dní od doručenia výzvy. Podľa žalobcom predloženého poštového hárku č. EPH188343456 bola zásielka s výzvou odovzdaná na poštovú prepravu dňa 3.2.2020. Listina bola doručená žalovanému dňa 6.2.2020, (čo je informácia všeobecne dostupná prostredníctvom internetovej stránky <https://tandt.posta.sk/> na základe podacieho čísla RF067555815SK).

58. Následne došlo listom z 3.3.2020 k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky z predmetnej zmluvy. Podľa predloženej doručenky sa listina dostala do dispozičnej sféry žalovaného dňa 10.3.2020 podľa predloženej obálky s doručenkou, kedy došlo k uloženiu zásielky s výzvou adresovanou žalovanému na pošte.

59. Vyššie uvedené preukazuje splnenie podmienok podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a to uplatnenie práva dodávateľa podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a upozornenie spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

60. Následne listom z 4.5.2020 pôvodný veriteľ vyzval žalovaného na úhradu dlhu v sume 16548,01 eur a upozornil žalovaného na možnosť postúpenia pohľadávky. Vyššie uvedené listiny boli doručované žalovanému na poslednú známu adresu. Podľa žalobcom predloženého výpisu z internetovej stránky <https://tandt.posta.sk/> na základe podacieho čísla RF067674171SK bola zásielka s výzvou odovzdaná na poštovú prepravu dňa 6.5.2020. Listina bola doručená uložená na pošte dňa 11.5.2020.

61. K postúpeniu pohľadávky došlo dňa 12.10.2020, čo bolo žalovanému oznámené listom z 20.10.2020. Podľa žalobcom predloženého výpisu z internetovej stránky <https://tandt.posta.sk/> na základe podacieho

čísla RF067835510SK bola zásielka s výzvou odovzdaná na poštovú prepravu dňa 20.10.2020. Listina bola doručená uložená na pošte dňa 26.10.2020.

62. Súd povinný z úradnej moci zaoberať sa premlčaním žalobcom uplatneného nároku.

63. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

64. Podľa § 875v Občianskeho zákonníka, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

65. Podľa § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

66. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

67. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

68. Začiatok plynutia premlčacej doby je potrebné stanoviť v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti celého dlhu sa premlčujú jednotlivé splatné splátky. Veriteľ totiž svoje právo na zaplatenie celého zvyšku dlhu môže uplatniť iba do zročnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Ak veriteľ toto svoje právo nevyužije a proti dlžníkovi neuplatní zaplatenie celého zvyšku dlhu, prestane dňom zročnosti najbližšie nasledujúcej splátky plynúť premlčacia doba pre celý zvyšok dlhu. Jednotlivé splátky sa opäť premlčujú samostatne od ich zročnosti až do okamihu, keď dlžník nesplní niektorú zo splátok.

69. Žaloba bola podaná na súde dňa 30.4.2021. Nepremľčanými splátkami tak sú splátky splatné tri roky späťne od podania žaloby. Premľčanými by mohli byť splátky splatné do 30.4.2018. Nakoľko v danom prípade bola zmluva uzavretá 7.6.2018 a prvá splátka úveru splatná 28.7.2018 (čl. I. bod 1. zmluvy), žiadna zo splátok spotrebiteľského úveru nie je premlčaná.

70. Predčasnú splatnosť peňažného záväzku môže veriteľ za podmienok stanovených v § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka vyvolať jednostranným právnym úkonom. Situácia sa teda zmení, ak veriteľ účinne uplatní zaplatenie celej pohľadávky naraz.

71. Právo veriteľa na uplatnenie tzv. straty výhody splátok sa premlčí v trojročnej premlčacej dobe; pre začiatok jej plynutia je rozhodujúci okamih, kedy sa stala splatnou splátka, v dôsledku nezaplatenia ktorej veriteľ právo na stratu výhody splátok uplatnil (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 26 Cdo 3012/2015 z 2. 11. 2015).

72. V ustanovení § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré je vo vzťahu k všeobecnému ustanoveniu § 101 Občianskeho zákonníka špeciálne, je počiatok premlčania upravený odlišne od všeobecného. Podľa vety prvej ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti, neplynie teda odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka). Podľa vety druhej v prípade tzv. zosplatenia dlhu len pre v budúcnosti majúce byť splatné splátky, premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (§103 Občianskeho zákonníka), avšak tej, ktorá bola dôvodom pre uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Preto premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva.

73. Ak veriteľ právo na zosplatenie celého dlhu, ktorý mal byť pôvodne zaplatený v splátkach, účinne uplatní, začína plynúť premlčacia doba od splatnosti tej nesplnenej splátky, v dôsledku ktorej k uplatneniu predčasnej splatnosti dlhu došlo. Nakoľko v danom prípade už prvá splátka úveru je splatná v lehote kratšej ako tri roky pred podaním žaloby, nemohlo dôjsť k začiatku plynutia premlčacej doby od skoršieho okamihu. Nárok žalobcu uplatnený žalobou tak nie je premlčaný, a to ani čiastočne.

74. V zmysle zmluvy bol spotrebiteľský úver žalovanému poskytnutý pri ročnej úrokovej sadzbe 16,90% respektíve 15,40% ročne po zohľadnení zľavy. Ako vyplynulo aj zo žalobcom predloženej špecifikácie dlžnej sumy (čl. 144), dlžný úrok z úveru žalobca minimálne od 28.12.2018 vyčíslieval na základe sadzby 16,90% ročne.

75. Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011).

76. Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky možno pri peňažnej pôžičke dojednať úroky. Z tejto skutočnosti však nemožno úspešne vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len na dohode účastníkov zmluvy o pôžičke a že by teda nepodliehala žiadnemu obmedzeniu. Rovnako aj u dohody o úrokoch pri peňažnej pôžičke totiž platí ustanovenie § 3 ods. 1 Obč. zák., podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 15. decembra 2004, sp. zn. 21 Cdo 1484/2004).

77. Neprimeranou, a teda odporujúcou dobrým mravom, je spravidla taká výška úrokov dojednaná v zmysle ustanovenia § 658 ods. 1 OZ, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v dobe ich dojednania, a to stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov a pôžičiek.

78. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 5 rokov (96 splátok) v júni 2018 činil úrok 8,10 % p.a. (nové obchody). Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako dvojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

79. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

80. Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečené aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

81. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti úroku neplatným právnym úkonom.

82. „Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý

pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážností za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyseľnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstaty trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ).“ Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013.

83. Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyseľnosť, rozrušenie, prípadne slabomyseľnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).

84. „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014

85. Vo vyššie uvedených rozhodnutiach tak súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami. V danom prípade ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi predstavuje 208,64 % z ročnej miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami, takže o 108,64 % prevyšuje miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

86. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že priemerná úroková sadzba pri úveroch so splatnosťou do 1 roka v roku 2018 je uvedená vo výške 5,77 %, pri úveroch so splatnosťou od 1 do 5 rokov vo výške 5,22 % a so splatnosťou nad 5 rokov je vo výške 8,17 %. Úroková sadzba dohodnutá v zmluve (a reálne uplatňovaná veriteľom) prevyšuje aj všetky vyššie uvedené úrokové miery minimálne štvornásobne.

87. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú (§41 Občianskeho zákonníka). Súd tak zamietol nárok žalobcu na úroky z úveru uplatnenej žalobou.

88. Súd sa pri výbere ustálenej rozhodovacej praxe priklonil k tej, ktorá uprednostňuje výklad sledujúci záujem spotrebiteľa, teda výklad pre spotrebiteľa jednoznačne výhodnejší, nakoľko princíp ochrany práv spotrebiteľa patrí podľa ustálenej praxe medzi jeden z najdôležitejších princípov právneho poriadku. V súvislosti s významnosťou tohto princípu súd poukazuje na názor vyslovený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Cdo 1/2012, podľa ktorého „princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností) ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa.“

89. Pokiaľ by žalobca namietol, že nemožno zohľadňovať len výšku úrokov, ale iba celkovú výšku odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka súd uvádza, že predmetné ustanovenie nevyklučuje posúdenie súladu výšky úrokovvej sadzby (a prípadne ďalších zložiek odplaty) s dobrými mravmi, ale predstavuje osobitný regulačný mechanizmus, ktorý sa v žiadnom

prípade nevyučuje s uplatnením korektívu dobrých mravov. Inými slovami aj zmluva uzavretá s odplatou neprekračujúcou limit vyplývajúci z § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka môže byť v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko skúmanie rozporu s dobrými mravmi nie je obmedzené iba na matematické porovnanie odplaty s určitou zákonnou maximálnou hranicou, ale zohľadňuje aj individuálne okolnosti uzavretia posudzovanej zmluvy, postavenie a pomery zmluvných strán a prípadne ďalšie okolnosti. (v súvislosti s uvedeným porovnaj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co 404/2017 zo dňa 31. mája 2018 a zároveň v obdobnej veci žalobcu rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 9CoCsp/22/2020 z 22. 10. 2020).

90. Súd poukazuje na dôvodovú správu k nariadeniu vlády SR č. 141/2014 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov. Touto novelou sa vykonáva § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka ustanovením najvyššej prípustnej výšky odplaty, ktorú možno od spotrebiteľa požadovať pri poskytnutí peňažných prostriedkov, pričom i Vláda SR predpokladala že samotné stanovenie tejto najvyššej prípustnej odplaty nevyučuje uplatnenie korektívu dobrých mravov. Podľa textu dôvodov správy: „V súvislosti s RPMN je potrebné ešte uviesť, že v niektorých súdnych rozhodnutiach už odplata požadovaná na úrovni 23 % a viac je posudzovaná ako v rozpore s dobrými mravmi a teda v kontexte s vyššie načrtnutou tabuľkou RPMN celkové náklady by pri verifikácii dobrých mravov nemali prekročiť 30 - 35 %, pričom plnenie dosahujúce 40 - 50 % by bolo možné označiť pri splnení ďalších znakov za úžerné. V uvedenom kontexte bude vždy aplikovateľná aj skutková podstata úžery pri zachovaní správneho právneho posúdenia hrubého nepomeru protiplnenia a jej ostatných znakov - v danom kontexte bude, aby súdy pri zachovaní vzťahu subsidiarity § 39 Občianskeho zákonníka správne vyhodnotili aj aplikačný rozmer § 39a Občianskeho zákonníka, ktorý predstavuje iba jeden z dôvodov neplatnosti právneho úkonu. Uvedeným dlhodobo judikovaným pravidlám sa musí regulatívnym spôsobom prispôbiť aj trh požičiavania peňažných prostriedkov spotrebiteľom, keďže výhodnosť tohto prispôsobenia je práve v dosiahnutí právnej istoty v otázke platného dojednania spotrebiteľskej zmluvy.“

91. Pokiaľ ide konfrontáciu ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, týkajúceho sa odplaty v spotrebiteľskej zmluve, ktorá odplata nesmie prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať a ust. § 39 Občianskeho zákonníka, súd poukazuje na ustálenú judikatúru a v tejto súvislosti súd poukazuje v súvislosti s neprimeraným úrokom z úveru aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/114/2018 zo dňa 27. 08. 2019: „Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Úroková sadzba uvedená v zmluve - 28,68 % ročne odporuje dobrým mravom, a preto je dojednanie o úrokovej sadzbe nutné považovať za absolútne neplatné (§ 3, § 39 Občianskeho zákonníka), čo znamená, že veriteľ nemá nárok na úroky z úveru. Nariadenie vlády č. 238/2008 Z.z. a ani žiadny všeobecne záväzný predpis nijako neobmedzil súdy, aby korigovali neprimerane vysoké úroky, ktoré sú síce zložkou pre výpočet RPMN, no nie sú vyňaté z posudzovania dodržania imperatívu dobrých mravov zo strany súdu. Sadzba úrokov 28,68 % ročne nemá opodstatnenie v demokratickej spoločnosti, nemožno ju označiť inak ako úžernú a odporujúcu dobrým mravom.“

92. Vo vyššie citovanom prípade odvolací súd považoval za odporujúci dobrým mravom úrok vo výške 28,68% ročne, avšak pri zistení priemernej ročnej úrokovej miery úrokov poskytovaných v období uzavretia zmluvy bankami vo výške 14,56%.

93. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že pri odplate má sa na mysli súbor všetkých poplatkov, nákladov a iných nárokov vrátane úroku z úveru, pričom uvedené neznamena, že už samotný úrok z úveru nie je možné vyhodnotiť ako rozporný s dobrými mravmi. Akékoľvek poskytnuté plnenia spotrebiteľa súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere požadované alebo vyberané veriteľom alebo treťou osobou sa považujú za plnenia spotrebiteľa veriteľovi a za súčasť odplaty (porovnaj § 9 ods. 14 zákona o spotrebiteľských úveroch).

94. Pokiaľ by dodávateľ v rámci odplaty za úver požadoval aj ďalšie poplatky a náhradu rôznych nákladov, súd v prvom rade posúdi ich dôvodnosť (aj napríklad v súvislosti s tzv. teóriou skutočného

plnenia v spotrebiteľských zmluvách, kedy je súd povinný skúmať, či zmluvná podmienka neobsahuje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa, pozri napríklad rozhodnutie Krajského súdu v Prešove vo veci sp.zn. 18Co/109/2011) a až následne by porovnal, či celková odplata nie je v rozpore s ustanovením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka.

95. S námietkami dodávateľa týkajúcimi sa odplaty podľa ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka sa vysporiadal Krajský súd v Prešove napríklad v rozsudku sp.zn. 3Co/83/2017 z 07. 11. 2017: „Odvolací súd zároveň poukazuje aj na tú skutočnosť, že ročný úrok za poskytnutie úveru dosahujúci úroveň 28 % podstatne prevyšuje úroky obvykle požadované na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, čo je v priamom rozpore so zákonom, ako i dobrými mravmi.“

96. Prijaté znenie ust. § 53 ods. 6 Obč. zák. bolo odôvodnené tým, že ide o upresnenie údajovej bázy ukazovateľa, z ktorého sa vychádza pri poskytovaní primeranosti odplaty za spotrebiteľský úver. Túto údajovú bázu, pokiaľ ide o výšku odplaty lehoty splatnosti spôsob zabezpečenia objem poskytnutých úverov na finančnom trhu poskytujú hlásenia zverejňované štvrťročne Ministerstvom financií SR na základe hlásených subjektov poskytujúcich spotrebiteľské úvery. Takýmto spôsobom bolo referenčné kritérium, podľa ktorého sa mohla posudzovať primeranosť zo sektoru bánk prenesená na sektor finančného trhu ako taký, teda na všetky spoločnosti poskytujúce peňažné prostriedky spotrebiteľom, a to pri absencii akýchkoľvek pravidiel odplaty a jej stropu. To neznamená, že by súd aj v takom prípade nemal možnosť posudzovať aj takýto úverový vzťah, ktorý sa dotýka uvedených úrokov v zmysle § 39 Obč. zák. v spojení s § 3 Občianskeho zákonníka. V danej veci preto bolo možné na základe ustálenej judikatúry pristúpiť k posudzovaniu odplaty založenej na referenčnej báze odplaty požadovanej bankami u spotrebných úverov v obdobných prípadoch (porovnaj napr. rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č.k. 2CoCsp/2/2020 z 20. 08. 2020).

97. Obdobne sa s otázkou rozporu úroku s dobrými mravmi vysporiadal Krajský súd v Prešove napríklad v týchto rozhodnutiach:

98. „Aplikáciu § 3 OZ nevyučuje ani ust. § 53 ods. 6 OZ, kedy za obvyklé, primerané a neúžernícke úroky nie je možné vychádzať z údajov subjektov poskytujúcich spotrebiteľské úvery, ktoré úvery poskytujú za neprimerané odplaty a úroky rozporné s dobrými mravmi.“ (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 10Co/48/2018 z 31. 01. 2019)

99. „Výška priemerných úrokových mier poskytovaných pre nové spotrebiteľské úvery predstavovala v čase uzavretia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere výšku 8,76 %, teda prekročenie tejto úrokovej miery poskytnutej navyše pri úvere so splatnosťou 10 rokov, o viac ako 100 %, nemožno považovať za iné, než úžerné, a to najmä za situácie, keď jej poskytol pôžičku bez náležitého posúdenia jej bonity.“ (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 22CoCsp/41/2020 z 26. 11. 2020)

100. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. S neprimeranými úrokmi vo výške 17,70% ročne pri prípustnej celkovej výške odplaty podľa ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka sa vysporiadal vo svojom rozhodnutí aj Krajský súd v Prešove vo veci sp.zn. 7CoCsp/54/2020 z 24. 06. 2021: „Osobitný význam úrokov ako jednej zo zložiek odplaty sa prejavuje v tom, že zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy vyžadoval v ust. § 9 ods. 2 písm. i) uvádzať i úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru. Je preto potrebné bez akýchkoľvek pochybností pripustiť, aby táto zložka odplaty, teda úrok, podliehal súdnemu prieskumu so zameraním na zistenie, či je v súlade s dobrými mravmi alebo nie.“ ... „Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu, sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Dohodnutá úroková sadzba 19,90 % oproti priemernej úrokovej miere bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam október 2016 pri úveroch nad 5 rokov vo výške 8,83 % ročne o viac ako dvojnásobok prevyšuje tento priemer, čo rozhodne nemožno považovať za primerané a teda zodpovedajúce dobrým mravom. Záver o neplatnosti dojednaní o úrokoch pre rozpor s dobrými mravmi má preto oporu vo vykonanom dokazovaní (§ 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 41 Občianskeho zákonníka).“

101. (V tejto súvislosti súd poukazuje na vyššie cit. Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

102. Súd sa ďalej zaoberal skutočnosťou, či zmluva uzavretá medzi stranami sporu spĺňala všetky obligatórne náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch účinným v čase uzavretia zmluvy.

103. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že odplata za poskytnutie úveru musí byť úmerná okrem iného aj bonite klienta, pričom vzhľadom na nároky, ktoré na dodávateľa kladie újinné právo a s poukazom na ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta žalobcom. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Bolo na žalobcovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovaného náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

104. Z vykonaného dokazovania súdu je zrejmé, že pri overovaní bonity žalovaného právny predchodca žalobcu mal nejaké údaje o výške príjmu žalovaného, avšak nebolo preukázané, či s odbornou starostlivosťou pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdil schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

105. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa, nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú, napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zákona č. 110/2006 Z. z. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie iba tvrdenými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo/2178/2018). Overovanie bonity žalovaného iba na podklade informácií poskytnutých žalovaným v žiadosti o poskytnutie úveru a z reportu zo Sociálnej poisťovne a prostredníctvom Spoločného registra bankových informácií, nemožno považovať za posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver s odbornou starostlivosťou (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 2CoCsp/20/2020 z 23. 09. 2020).

106. Postup žalobcu pri skúmaní bonity spotrebiteľa preukázaný v konaní sa javí iba formálny a nezodpovedajúci odbornej starostlivosti. S odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa (bez zistenej výšky či samotnej existencie pravidelného mesačného príjmu žalovaného a jeho výdavkov) a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

107. V danom prípade nebolo preukázané, aby žalobca mal k dispozícii doklady o príjme žalovaného, doklady o výdavkoch žalovaného, najmä nákladoch na bývanie, doklady SIPO prípadne výpis z bežného účtu, pri uzatváraní zmluvy. Nemal vedomosť o jeho prípadných vyživovacích povinnostiach. Súd nemá za preukázané, že by mal žalobca v čase poskytnutia úveru vedomosť o majetkových pomeroch žalovaného, teda kde tento býval, či vlastnil nehnuteľnosť alebo či býval v podnájme, aké výdavky spojené s ubytovaním uhrádzal a taktiež nepreukázal ani iné doklady, resp. zistenia o jeho výdavkoch predstavujúcich uspokojovanie základných životných potrieb (porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.14CoCsp/3/2021 z 14. 10. 2021).

108. Žalobca súdu predložil ako jediný dokument potvrdenie o nahliadnutí do bankového registra ohľadne žalovaného, žiadnym spôsobom neskúmal skutočné príjmy a výdavky žalovaného. Uvedené aspoň žalobca nepreukázal.

109. Žalobca nepreukázal žiadnym dôkazom ani to, že by skúmal informácie z reportu zo Sociálnej poisťovne. Pre účely skúmania bonity spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou nepostačuje, ak dodávateľ vychádza iba z tvrdení spotrebiteľa bez toho, aby žiadal aj preukázanie tvrdených skutočností príslušnými listinami.

110. Z predloženého zmluvného formulára taktiež nevyplývajú žiadne skutočnosti týkajúce sa bonity žalovaného, jeho príjmu, či majetkových pomerov.

111. Povinnosť súdu ex officio zisťovať, či došlo k skúmaniu bonity spotrebiteľa vyplýva z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-679/18, podľa ktorého článku 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex officio existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe.

112. Podľa Rozsudku Súdneho dvora (šiesta komora) z 10. júna 2021 C 303/20, Ultimo Portfolio Investment (Luxembourg) SA proti KM, za účasti: Prokuratura Okręgowa w Kielcach. Článok 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že preskúmanie účinnej, primeranej a odrádzajúcej povahy sankcií ustanovených v tomto článku za porušenie najmä povinnosti posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa uloženej v článku 8 tejto smernice sa musí vykonať tak, že sa v súlade s článkom 288 tretím odsekom ZFEÚ zohľadní nielen ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré bolo prijaté osobitne na účely prebratia uvedenej smernice, ale takisto všetky iné ustanovenia tohto práva, pričom sa musia vykladať v čo najväčšej možnej miere s ohľadom na znenie a ciele tejto smernice tak, aby uvedené sankcie splnili požiadavky stanovené v článku 23 tejto smernice.

113. Pri súčasnom poskytnutí úveru s úrokom odporujúcim dobrým mravom a za situácie, keď bol poskytnutý spotrebiteľovi úver bez náležitého posúdenia jeho bonity, nemožno žalobcovi priznať okrem istiny iný nárok z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy.

114. V tejto súvislosti súd poukazuje na skutočnosť, že vychádzal zo skutočností a dôkazov žalobcom predložených, pričom v súlade s § 154 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Toto ustanovenie sa použije vo vzťahu k dodávateľovi aj v spotrebiteľskej veci.

115. Súd podporne udáva, že v danom prípade existujú aj pochybnosti o správnom určení celkovej čiastky úveru, teda údajov vyžadovaných podľa § 9 ods. 2 písm. h) zákona o spotrebiteľských úveroch.

116. Zo zmluvy totiž nie je možné dospieť k celkovej čiastke úveru ani zo skutočností žalobcom v zmluve deklarovaných. Žalobca udáva v časti I. čl. I. bode 1 zmluvy, že výška mesačnej splátky je 240,16 eur, počet splátok 96 a celková čiastka spojená s úverom je 23053,03 eur. Avšak už 96 splátok po 240,16 eur predstavuje spolu sumu 23055,36 eur. Uvedenú skutočnosť žalobca ozrejmil tým, že posledná splátka úveru predstavovala 237,83 eur. Uvedená skutočnosť však nie je zrejmalá z obsahu stranami sporu podpísaného zmluvného formulára a údaj o výške poslednej splátky sa v ňom nikde nenachádza. Vyjadrenie v bode 5.18 Produktových podmienok, že posledná splátka je „vo výške zostatku pohľadávky banky“ nepostačuje. Ani z uvedeného bodu nie je zrejmalá konkrétna výška poslednej splátky, naviac

ide o listinu neobsahujúcu podpis spotrebiteľa. Zo žiadnej listiny, ktorá bola spotrebiteľovi pri podpise zmluvy známa tak nie je jednoznačne zrejmé, čo predstavuje zostatok pohľadávky banky. Zrejma je iba istina úveru, počet a výška splátok úveru, avšak uvedené nevysvetľuje nesúlad medzi celkovou čiastkou uvedenou v zmluve a ďalšími náležitosťami zmluvy (počet a výška splátok), s ktorými celková čiastka nekorešponduje. Uvedené má zároveň vplyv na určenie ďalšej obligatórnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to správnosti údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov (11 ods. 1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch). Uvedené má potom vplyv aj na výšku RPMN, nakoľko predpoklady na jej výpočet (§ 9 ods. 2 písm. h) zákona o spotrebiteľských úveroch), tak ako ich uvádza žalobca vo vyjadrení z 19.5.2022 (vrátane poslednej splátky vo výške 237,83 eur) nevyplývajú priamo z formulára spotrebiteľského úveru.

117. Pokiaľ ide o správnosť údajov o RPMN ako aj celkovej čiastke, uvedená odchýlka bola niektorou judikatúrou vyhodnotená tiež ako zanedbateľná pre identifikáciu rozsahu záväzku spotrebiteľa (porovnaj závery rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 3Co/232/2019 z 13. 02. 2020 pri posudzovaní obdobnej zmluvy žalobcu (jeho právneho predchodcu) ako v danom prípade). Pri absencii ďalších nedostatkov by bolo zrejme možné uvedenú odchýlku akceptovať bez sankcie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

118. Tu je však potrebné poukázať aj na nejednoznačne stanovenú úrokovú sadzbu v zmluvnom formulári, a to fixnú do splatnosti 16,90% ročne v deň uzatvorenia zmluvy a 15,40% ročne po poskytnutí zľavy vo výške a za podmienok uvedených vo zverejnení. Uvedená náležitosť tak jednoznačne spochybňuje možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku pri uzavretí zmluvy, navyš za nejednoznačne stanovených podmienok, respektíve podmienok nevyplývajúcich priamo zo zmluvného formulára. Uvedené ustanovenie tak oprávňuje za nejasných podmienok uplatňovať proti žalovanému rôzne sadzby úroku z úveru, čo žalobca (jeho právny predchodca) aj urobil, nakoľko zo špecifikácie dlžnej sumy zo dňa 13.12.2021 je zrejmé, že žalovanému bol účtovaný úrok 15,40% ročne do 27.12.2018 a od 28.12.2018 pri sadzbe 16,90% ročne.

119. Nie len na okraj súd poznamenáva, že úroková sadzba 16,90% ročne je v rozpore s dobrými mravmi, čím sa súd zaoberal vyššie.

120. Nejednoznačné uvedenie úrokovej sadzby je možné považovať za absenciu obligatórnej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch, a to úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, ako aj časových období, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienok a spôsobu vykonania tejto zmeny.

121. Uvedené je tak spôsobilé privodiť nejednoznačnosť až zmätočnosť ustanovení zmluvy a spochybňuje možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku pri uzavretí zmluvy. Údaje v zmluve uvedené nekorešpondujú so skutočnosťou, čoho dôsledkom je bezúročnosť a bezpoplatkovosť celého úveru pre absenciu obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Za daných okolností v spojení s neposúdením s odbornou starostlivosťou schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, je možné aj vyššie uvedené nedostatky v ich súhrne vyhodnotiť ako dôvod bezúročnosti spotrebiteľského úveru poskytnutého žalovanému, a to v súlade s § 11 ods. 1 písm. b) a písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch.

122. Súd poukazuje na vyššie cit. ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka a najmä na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

123. Súd preto pri výbere ustálenej rozhodovacej praxe priklonil sa k tej, ktorá uprednostňuje výklad sledujúci záujem spotrebiteľa, teda výklad pre spotrebiteľa jednoznačne výhodnejší, nakoľko princíp ochrany práv spotrebiteľa patrí podľa ustálenej praxe medzi jeden z najdôležitejších princípov právneho poriadku. V súvislosti s významnosťou tohto princípu súd poukazuje na názor vyslovený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Cdo 1/2012, podľa ktorého „princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností) ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa.“

124. Ako je zrejmé z čl.II bodu 1. zmluvy, žalovaný uzavrel túto zmluvu z dôvodu, aby sa z poskytnutej sumy uhradil aj jeho ďalší záväzok vo výške 3551,53 eur, pričom sa jednalo o zmluvu č. XXXXXXXXXXXX uzavretú rovnako s právnym predchodcom žalobcu. Žalobca sa napriek výzve súdu z 11.4.2022 k uvedenej skutočnosti (použitie úveru na úhradu iného záväzku banky) nevyjadril. Otázka splnenie podmienok v zmysle § 1 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch bola aj predmetom predbežného posúdenia na pojednávaní dňa 7.7.2022.

125. Vzhľadom na uvedené musel súd zmluvu o spotrebiteľskom úvere preskúmať s poukazom na ust. § 1 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase zavretia zmluvy zo dňa 7.6.2018, podľa ktorého ak spotrebiteľ a veriteľ z dôvodu neplnenia záväzkov spotrebiteľa vyplývajúcich z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavrujú novú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorou sa odkladajú splátky alebo sa mení spôsob splácania a ktorej účelom je zabrániť prípadnému súdному konaniu o nárokoch veriteľa, pričom podmienky splácania vyplývajúce z novej zmluvy o spotrebiteľskom úvere nie sú pre spotrebiteľa horšie ako podmienky splácania vyplývajúce z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, vzťahujú sa na novú zmluvu o spotrebiteľskom úvere ustanovenia § 1 až 3, § 4 ods. 5, § 5, § 6, § 7 ods. 3, 6 až 14, § 8, § 9 ods. 1 a ods. 2 písm. a) až j), m) a r), ods. 4 a 6 až 8, § 11, § 12, § 14, § 16 až 23 a § 25 až 27. To platí aj vtedy, ak na veriteľa prešla alebo bola prevedená pohľadávka z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere z pôvodného veriteľa.

126. Žalobca v danom prípade nepreukázal rozsah záväzku z predchádzajúcej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX v čase uzavretia zmluvy zo 7.6.2018.

127. Takáto zmluva je totiž svojím obsahom v skutočnosti dohodou o zmene záväzku (privatívnu nováciou) v zmysle § 516 Občianskeho zákonníka, ktorým sa doterajší záväzok nahrádza záväzkom novým z titulu úveru alebo pôžičky.

128. V zmysle citovaného § 1 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch je tak predpokladom uzatvorenia novej zmluvy skutočnosť, aby podmienky splácania úveru vyplývajúce z novej zmluvy o spotrebiteľskom úvere neboli pre spotrebiteľa horšie ako podmienky splácania úveru vyplývajúce z pôvodnej zmluvy. K zhoršeniu podmienok splácania uzatvorením novej zmluvy by mohlo dôjsť napríklad v prípade, ak predchádzajúce záväzky boli premlčané, alebo boli dojednané neprímerane vysoké úroky, úver poskytnutý zmluvou mohol byť posúdený pre absenciu náležitostí zmluvy ako bezúročný a bez poplatkov a podobne. Takýmto spôsobom by si uzatvorením novej zmluvy veriteľ mohol zabezpečiť vymoženie pohľadávok, na ktoré by inak nemal nárok (porovnaj napríklad rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 21Co/173/2017 z 28. 06. 2018).

129. V danom prípade, na preukázanie dôvodnosti svojho nároku mal žalobca predkladať dôkazy, okrem samotnej zmluvy aj ďalšie dôkazy preukazujúce dôvodnosť jeho nároku, aby bolo zrejmé, v akej reálnej výške bol poskytnutý predchádzajúci refinancovaný úver žalovanému, akú sumu tento uhradil k predmetnému úveru, aby bolo zrejmé aký bol teda skutočný dlh žalovaného a z čoho pozostával ku dňu uzavretia zmluvy z 7.6.2018, ktorou bol jeho predchádzajúci záväzok vo vzťahu k právnemu predchodcovi žalobcu nahradený.

130. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti možno uzavrieť, že žalobca má v danom prípade nárok najviac na istinu úveru bez úroku a ďalších poplatkov z dôvodov uvedených vyššie. Žalovanému bolo pôvodným veriteľom poskytnutých 13.000,- eur. Úhrady žalovaného predstavovali sumu 789,07 eur.

131. Súd preto žalovaného zaviazal na zaplatenie nesplatenej istiny úveru žalobcovi v sume 12210,93 eur. Vo zvyšnej časti súd žalobu žalobcu zamietol.

132. Všeobecnou požiadavkou toho, aby bolo možné písomnosť považovať za doručeníu je, aby adresát mal objektívnu možnosť sa s touto oboznámiť. Pokiaľ je obsahom zásielky právny úkon, potom sa zásielka považuje za doručeníu najmä jej prevzatím, ale aj vtedy, ak jej adresát bude mať objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle v ňom vyjadrenej, t.j. akonáhle sa dostane prejav vôle do sféry jeho dispozície(uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. januára 2011, sp. zn. 5 Cdo 129/2010).

133. Slovné spojenie „dostane do sféry jeho dispozície“ nemožno vykladať v zmysle procesných predpisov. Je ním treba rozumieť konkrétnu možnosť neprítomnej osoby oboznámiť sa s jej adresovaným

právnym úkonom. Právna teória a súdna prax za takú možnosť považuje nielen samotné prevzatie písomného hmotnoprávneho úkonu adresátom, ale aj tie prípady, keď doručením listu alebo telegramu obsahujúceho prejav vôle do bytu adresáta či do jeho poštovej schránky, príp. i vhoďením oznámenia o uložení takej zásielky do poštovej schránky adresát úkonu nadobudol objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom zásielky. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne oboznámil s obsahom právneho úkonu. Stačí, ak mal objektívne príležitosť tak urobiť.

134. Jednostranný písomný prejav vôle je účinný voči adresátovi v okamihu, resp. dňom ocitnutia sa v jeho dispozičnej sfére a možnosťou adresáta oboznámiť sa s jeho obsahom (napr. vložením do poštovej schránky v mieste bydliska adresáta, ak sa tam zdržiava). Nie je prípadne rozhodné, že sa adresát nedozvedel v tento deň o obsahu právneho úkonu (Uz NS ČR z 26. 4. 2007, sp. zn. 28 Cdo 1334/2006).

135. Žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dostal do omeškania, zaviazal ho súd aj na zaplatenie úroku z omeškania z dlžnej sumy v žalobcom požadovanej výške 5% ročne, ktorá výška je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády zo sumy 12210,93 eur od 11.3.2020 (zosplatenie bolo podľa predloženej doručky do sféry dispozície žalovaného doručené dňa 10.3.2020) do zaplatenia.

136. Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu, výšku úroku súd priznal s poukazom na ust. § 517, ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/95 Z.z. Ku dňu 11.3.2020 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 0,00 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 5,00 % ročne.

137. Žalobcom vyčíslené a žalobou žiadané úroky z omeškania (436,15 eur) súd nemohol tomuto priznať, nakoľko ako je zrejmé zo špecifikácie z 13.12.2021, takto vyčíslené úroky z omeškania boli vypočítané aj z úrokov úveru (istina 12.907,59 eur aj úrok 3045,47 eur). Pokiaľ ide o úroky z omeškania v sume 148,34 eur, v špecifikácii z 13.12.2021 nie je táto pohľadávka dostatočne určito a jednoznačne ozrejmená (z akej sumy bol rátaný, pri akej sadzbe, za aké obdobie).

138. S ohľadom na to, že úrok z úveru, nemožno úročiť ďalším úrokom z omeškania (zákaz anatocizmu, viď rozsudok Veľkého senátu obchodného kolégia NS ČR zo dňa 24.3.2004 pod sp. zn. Odo 101/2002, rozhodnutie NS ČR sp. zn. 29Odo 689/2006, sp. zn. 31Cdo2036/2009, sp. zn. 35Odo 101/2002, ako aj uznesenie Ústavného súdu ČR sp. zn. ÚS 1893/08 zo dňa 13.11.2008), súd žalobu v časti o zaplatenie kapitalizovaného úroku z omeškania ako nedôvodnú zamietol.

139. Z uvedených rozhodnutí je možné ustáliť, že „Dohoda o platení úrokov z omeškania zo zmluvných úrokov je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatná pre rozpor so zákonom“. Preto treba konštatovať neplatnosť takejto dohody (o úrokoch popri úrokoch z omeškania) pre rozpor so zákonom (§ 39 a § 52 ods. 2 v spojení s § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka).

140. V týchto súvislostiach súd poukazuje napríklad aj na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp.zn. 21Co/102/2018 z 13. 12. 2018, sp.zn. 14Co/20/2017 zo 14. 06. 2018.

141. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

142. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

143. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

144. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

145. Z pôvodne uplatnenej sumy 17.888,54 eur (istina 12931,59 eur vrátane poplatkov, úrok v sume 4372,46 eur, úrok z omeškania v sume 584,49 eur) s ďalším nevyčísleným príslušenstvom, žalobca

dôvodne uplatňoval sumu 12.210,93 eur spolu s príslušenstvom, vo zvyšku súd žalobu zamietol. Úspešnejšiemu žalobcovi tak po odrátaní neúspechu od jeho úspechu vznikol proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 37% (68,26 % - 31,74 % = 36,52 %).

146. Žalobca uviedol úroky a úroky z omeškania, ktorý nárok súd čiastočne zamietol, v kapitalizovanej forme, teda vo forme, ktorá tak predstavuje v istom slova zmysle uplatňovanú istinu. Súd preto uvedenú sumu bral do úvahy aj ako základ pre posúdenie miery úspechu a neúspechu sporových strán v tomto konaní. V súvislosti s vyššie uvedeným postupom súd poukazuje na aktuálnu judikatúru Krajského súdu v Prešove, napríklad na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 1Co/3/2019 zo dňa 26. 02. 2019, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5Co/141/2018 zo 4.4.2019. V súvislosti s vyššie uvedeným spôsobom určenia úspechu strán sporu, súd poukazuje na názor vyjadrený v rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 27Co/136/2017 zo dňa 31. 10. 2017, ktoré rozhodnutie zohľadňuje uznesenie NS SR sp.zn.6Obo/243/2007 z 27.11.2008.

147. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.